

LIETUVOS KURČIŲJŲ DRAUGIJA

OFICIALI LIETUVOS KURČIŲJŲ DRAUGIJOS RESPUBLIKINĖS VALDYBOS POZICIJA DĖL „KŪDIKIŲ GESTŲ KALBOS“

1995 m. gegužės 4 d. Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimu Nr. 630 lietuvių gestų kalba oficialiai pripažinta Lietuvos Respublikos kurčiųjų gimtąja kalba, suteikiant jiems galimybę gimtąja kalba pasirinkti ir tėvų kalbą. Lietuvos Respublikos Neįgaliųjų socialinės integracijos įstatymo 4 straipsnyje įtvirtinta – *gestų kalba yra kurčiųjų gimtoji kalba*. Lietuvių gestų kalba – visavertė KALBA, turinti gramatiką ir kalbos taisykles, kurios skiriasi nuo lietuvių kalbos. Nėra vienos ir universalios gestų kalbos, ir lietuvių gestų kalba skiriasi nuo kitų nacionalinių gestų kalbų, kaip viena nuo kitos skiriasi ir žodinės kalbos. Egzistuoja tarptautiniai gestai, kurie naudojami bendraujant skirtingų valstybių gestų kalbos vartotojams tiek asmeniniuose pokalbiuose, tiek tarptautiniuose renginiuose ar kitų formatų susitikimuose.

Pasaulyje, Europoje ir Lietuvoje pastebima mokymų / seminarų, informacinės medžiagos apie kūdikių gestų kalbą plėtros tendencija, tačiau atsižvelgdama į turinį, Lietuvos kurčiųjų draugijos Respublikinė Valdyba teikia oficialią poziciją šiuo klausimu:

1. „Kūdikių gestų kalba“ – netinkamas pavadinimas, nes kitoms kalboms mes netaikome tokių pavadinimų kaip „kūdikių lietuvių kalba“, „kūdikių anglų kalba“ ir t.t. Naudojamas pavadinimas sudaro prielaidas, kad gestų kalba nėra visavertė kalba ir kiekviena amžiaus grupė vartoja skirtingas gestų kalbas. Vietoje šio pavadinimo tikslinga vartoti sąvokas „gestų kalba kūdikiams“ arba „kūdikių gestai“. Nepalaikome nuomonės, kad „kūdikių gestų kalba“, kaip pavadinimas, tinkamesnis iš marketingo perspektyvos, nes svarbu kalbinis bei vertybinis požiūris į gestų kalbą.
2. Organizuojant mokymus / seminarus, skleidžiant informaciją ypatingai svarbu, kad kūdikiai ir jų šeimos nariai būtų mokomi lietuvių gestų kalbos gestų, o ne britų (BSL), amerikiečių (ASL), tarptautinių gestų (IS) ar savo sugalvotų gestų. Kai užsiėmimų metu mokoma ne lietuvių gestų kalbos gestų, sudaroma klaidinga nuomonė besimokantiems tėvams ar šeimos nariams, kad jie galės bendrauti ir su kurčiųjų bendruomenės nariais. Būna priešingai:

LIETUVOS KURČIŲJŲ DRAUGIJA

susitikus su lietuvių gestų kalbos vartotojais ir pademonstravus įgytas žinias, sulaukiama atsakymo, kad naudojami gestai yra ne Lietuvos, o kitos užsienio valstybės. Sistemingas ir vieningas mokymas lietuvių gestų kalbos pagrindu užtikrina pagarbą, tinkamą supratimą ir didina komunikacijos galimybes tarp lietuvių gestų kalbos vartotojų ir besimokančiųjų gestų kalbos kūdikiams ar kūdikių gestų.

3. Mokymų / seminarų organizatoriai, informacijos skleidėjai šia tematika yra atsakingi už tinkamą ir teisingą mokymo(si) turinį. Lietuvoje organizuojami lietuvių gestų kalbos kursai, internete yra prieinamos medžiagos – lietuvių gestų kalbos žodynas ir kitos priemonės, kurios gali padėti tinkamai parengti medžiagą ir informaciją lietuvių gestų kalbos pagrindu. Verslo subjektai ar kiti suinteresuoti šia tematika asmenys, kurie gauna finansinę naudą vykdant tokią veiklą, negali reikalauti ar nurodyti kaip privalomumą kurčiųjų bendruomenės nariams teikti savanorišką ir neatlygintą pagalbą, kai patys iš to gauna finansinę naudą.
4. Raginame nuo idėjos pradžios į komandas įtraukti asmenis, kurių gimtoji kalba yra lietuvių gestų kalba, arba asmenis, kurie puikiai moka lietuvių gestų kalbą. Galėdami būti komandos dalimi, gaudami savo kompetencijas atitinkantį užmokestį (jei verslo subjektai ar suinteresuoti asmenys gauna iš veiklos pajamas), asmenys galėtų sukurti tinkamą mokymo(si) turinį, teikti konsultacijas ir dirbti kartu. Skatiname abipusį, lygiavertį, pagarbų bendradarbiavimą.

LKD Respublikinė Valdyba